

Ukończenie Trasy Łagiewnickiej • Opowieść o dworze szlacheckim Otwarcie Fortu „Borek” • XXI PDOD • Moda na jesień 2022

PL ISSN 1507-6105

tradycja od 1995 r. nakład 7 000 egz. + www.wiadomoscipodgorze.pl

WIADOMOŚCI

Egzemplarz bezpłatny
Przeznaczony dla

Bieżanów, Bieżanów Nowy, Na Kozłowie, Kurdwanów, Łagiewniki, os. Cegielniana, Piaski Nowe i Wielkie, Prokocim, Prokocim Nowy, Rząka, Swoszowice, Wola Duchacka Wschód i Zachód

Nr 9 (320) Rok XXVII

Kraków

wrzesień 2022

TRASA ŁAGIEWNICKA ODDANA DO UŻYTKU

Zanim na Trasę Łagiewnicką wjechały samochody i tramwaje, każdy chętny mógł przejść tunelem między ulicami Turowicza i Zakopiańską a liczne grono oficjeli dokonało oficjalnego otwarcia inwestycji. Po południu 27 sierpnia Trasa Łagiewnicka została udostępniona dla kierowców. Dwa dni później na nowym torowisku pojawiły się tramwaje.

Można powiedzieć, że początki Trasy Łagiewnickiej nie były łatwe. Wiele czasu zajęło wytyczenie jej optymalnego przebiegu, zdobycie wszystkich niezbędnych uzgodnień i pozwoleń, ustalenie zasad organizacji ruchu w miejscach, gdzie nowa inwestycja przecinała istniejący układ drogowy. Nie brakowało opinii, że trasa planowana jest ze zbyt dużym rozmachem, że podzieli na dwie części dzielnicę, przez którą przebiega. Władze miasta odpowiadały, że rozsądniej jest od razu wybudować dwie jezdnie, niż za kilkanaście lat martwić się koniecznością rozbudowy trasy, że kosztowne tunele, w których przebiega po części torowisko i jezdnia, są właśnie po to, by nie dzielić okolicy na odizolowane od siebie części. *Cd. na str. 2*

Fot. P. Kucharski

REKLAMA

SYLLABUS

Szkola Języków Obcych www.syllabus.com.pl

26 lat działalności! tel. 12 655 97 23

ul. Beskidzka 30 a ul. Klonowica 17 d

EKOLOGICZNA PRALNIA • MAGIEL WODNO - CHEMICZNA od 1988 r.

PRANIE I CZYSZCZENIE:

- Dywanów
- GARDEROBY – PRANIE SKÓR
- Pościeli również zdrowotnej
- Sukien ślubnych i firan
- Kołder, kocy itp.
- Wyrobów skórzanym
- Czyszczenie skór
- Farbowanie skór licowych

www.seco.krakow.pl

tel. 12 650 19 00 kom. 501 442 772

USŁUGI KRAWIECKIE

USŁUGI ŚWIADCZYMY DLA:

- Klientów indywidualnych
- Hotelu, restauracji
- Firm i przychodni lekarskich

Nowosądecka 41A tel. 503 020 080

Mitery 16 tel. 503 43 03 47

Szczęśliwa 2A, tel. 530 812 886

Jerzmanowskiego 14, przy pl. handlow. tel. 503 020 080

Poszukujemy chętnych do współpracy, do przyjmowania i wydawania prania za określoną marżę.

Kraków, ul. Nowosądecka 41A

Drukarnia LEYKO sp. z o.o.

Sztuka dobrego druku

ulotki, plakaty, książki, katalogi...

www.leyko.pl

INTERESUJĄCA OPOWIEŚĆ

Do lutego 2023 roku w Muzeum Podgórze można zwiedzać wystawę „Stal dwór szlachecki”.

To interesująca opowieść ukazująca losy wybranych majątków znajdujących się, do czasów parcelacji majątków ziemskich w 1944 roku, w Prokocimiu, Bieżanowie, Piaskach Wielkich i na Woli Duchackiej. Ekspozycja składa się z pięciu części. Każda z nich dotyczy innego aspektu życia mieszkańców dworów i podmiejskich pałaców. Już tytuły: „Z drewna, lecz podmurowany”, „Ogrody”, „Mieszkańcy”, „Fundacja” i „Fora ze dworu” pozwalają się, przynajmniej częściowo domyśleć, jakie tematy wystawa porusza. Zwiedzający, którzy mogą się poczuć gośćmi prezentowanych dworów, mają możliwość zobaczyć m.in. wypożyczone od rodzin potomków właścicieli przedmioty codziennego użytku, archiwalne dokumenty, fotografie oraz obrazy. Przechodząc do kolejnych sal, można, za pomocą wyobraźni, przenieść się, przynajmniej na chwilę, do świata, który przeszedł już do historii. Dla zwiedzających wystawę o przeszłości w teraźniejszości to także okazja, by pomyśleć o swoich przodkach, o ich miejscu i roli w życiu rodziny, lokalnej społeczności, narodu... *(MFS)*

Cd. na str. 6

OTWARCIE FORTU „BOREK”

Tuż przed wakacjami w „Wiadomościach” pisaliśmy o otwarciu parku przy forcie artyleryjskim nr 52 „Borek” (Dzielnica X – Swoszowice). 30 lipca 2022 r. miało miejsce kolejne ważne wydarzenie – swoją działalność oficjalnie zainaugurował sam fort.

O tym, jak istotne znaczenie historyczne ma Fort „Borek”, może świadczyć fakt, że w promocję jego otwarcia zaangażował się znany dziennikarz i popularyzator historii – Bogusław Wołoszański. Filmik z jego udziałem można było zobaczyć w mediach społecznościowych Centrum Kultury Podgórze oraz w sali widowiskowej Fortu „Borek” podczas oficjalnej inauguracji jego działalności.

Cd. na str. 5

REKLAMA

PRZEWÓZ OSÓB Autokary 8, 19, 30, 50, 60 osób

OBŚLUGUJEMY:

- Przedszkola
- Szkoły
- Wycieczki
- Śluby
- Wesela
- Pogrzeby
- Transfery
- Lotniska
- Przewozy pracownicze
- Kluby sportowe

www.krakowbus.pl
Kraków, ul. Cechowa 122B

Adam 603 914 192 Łukasz 506 461 923

Kredyt Obrotowy

Rozwiń skutecznie Swoją Firmę!

Uproszczone formalności, elastyczny okres spłaty kredytu
Przyspiesz rozwój Swojej Firmy, bądź konkurencyjny na rynku

Krakowski Bank Spółdzielczy

Krakowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Krakowie, Rynek Kleparski 8, 31-150 Kraków

Zapraszamy do naszych placówek na terenie województw: małopolskiego, opolskiego, śląskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego.

Polski Bank

www.kbsbank.com.pl

REKLAMA

TRASA ŁAGIEWNICKA ODDANA DO UŻYTKU

Cd. ze str. 1

Nieco historii

Prace przy budowie Trasy Łagiewnickiej rozpoczęły się w 2018 r. od przygotowywania pod inwestycję terenu Białych Mór między Sanktuarium Bożego Miłosierdzia i Sanktuarium Świętego Jana Pawła II. Potem przystąpiono do przebudowy pętli tramwajowej na os. Kurdwanów i przylegającego do niej odcinka ul. Witosa, by tramwaje mogły pojechać wspomnianą ulicą w kierunku skrzyżowania z ulicami Turowicza i Herberta i dalej ku ul. Zakopiańskiej. W kolejnych miesiącach ekipy budowlane rozpoczynały prace w miejscach położonych coraz bardziej na zachód.

Kierowcy poruszający się ulicami przecinającymi teren budowy musieli uzbierać się w cierpliwość. Najwięcej uciążliwości generowała przebudowa ul. Zakopiańskiej, gdzie konieczne było przełożenie koryta Wilgi, przesunięcie linii tramwajowej i przebudowa całego układu drogowego.

Pierwotnie planowano, że prace zakończą się do końca 2021 r. Plany pokrzyżowała pandemia koronawirusa, która wymusiła ograniczenie zakresu robót. Potem ulewne deszcze, które spowodowały zalanie części placu budowy. Na koniec pojawiły się kłopoty z dostępnością niektórych materiałów. W lutym 2021 r., został odda-

Centrum Zarządzania Trzęcia Obwodnic
Fot. Michał Pyclik

ny do użytku odcinek, na którym prace rozpoczęły się najwcześniej, czyli fragment ulicy Witosa. W pozostałych miejscach roboty trwały aż do czerwca 2022 r. W ostatniej fazie testowano torowisko, usuwano drobne usterki, przeprowadzano testy instalacji oddymiającej w tunelach.

Wybudowano też dodatkowy przystanek tramwajowy w pobliżu stacji kolejowej Łagiewniki SKA oraz przeprowadzono ćwiczenia jednostek Państwowej Straży Pożarnej, podczas których strażacy zapoznawali się z tunelami, prowadzącymi do nich drogami, możliwościami manewrowania na poszczególnych odcinkach.

Między Kurdwanowem a Ruczajem

Trasa Łagiewnicka biegnie od ul. Witosa na zachód, przechodzi pod terenami sanktuariów Bożego Miłosierdzia i Świętego Jana Pawła II, przecina ulice Zakopiańską i Kobierzyńską i kończy się na skrzyżowaniu z ul. Bora-Komorowskiego. Na odcinku 3,5 km powstało 5 tuneli różnej długości (od 260 m pod ul. Turowicza i Herberta, po blisko 700 m pod terenem między sanktuariami), 1 wiadukt (w ciągu ul. Zakopiańskiej), 1 most (nad Wilgą) oraz 1 kładka dla pieszych (w okolicy ul. Pszczelnej). Wybudowano też 5 km ścieżek rowerowych, a nad układem drogowym powstały tereny rekreacyjne z boiskami, skateparkami czy siłowniami (w rejonie ul. Zbrojarzy) oraz obszar zieleni (między dwoma sanktuariami).

Cd. na str. 3

Fot. M. Sobierajski

Fot. M. Sobierajski

Fot. M. Sobierajski

Fot. M. Sobierajski

TRASA ŁAGIEWNICKA ODDANA DO UŻYTKU

Cd. ze str. 2

Istotnym elementem Trasy Łagiewnickiej jest liczący 1,7 km odcinek nowej trasy tramwajowej od pętli na os. Kurdwanów do ul. Zakopiańskiej. 700 m torów przebiega 10 m pod ziemią, w tunelu znajduje się przystanek, z którego korzystają udający się do obu sanktuariów.

Uroczyste otwarcie

27 sierpnia każdy chętny mógł się przejść tunelem między ulicami Turowicza i Zakopiańskiej, zapoznać się z działaniem dźwiękowego systemu ostrzegawczego oraz przebiegiem oddymiania tunelu. Potem droga została zamknięta dla ruchu pieszego i rozpoczęły się przygotowania dla udostępnienia jej dla kierowców. Dodajmy, że Trasa Łagiewnicka objęta jest najnowocześniejszym systemem monitoringu, który reaguje nie tylko na pożar czy choćby tylko zadymienie, ale i pojawienie się w tunelu pieszego czy rowerzysty. Wystąpienie zagrożeń oznacza emisję komunikatów ostrzegawczych i zamknięcie wjazdu do tunelu.

System zadziałał już pierwszego dnia kursowania tramwajów, gdy jedna z czujek zasignalizowała zagrożenie i wdrożono procedury ratunkowe. Okazało się, że

sygnał pochodził z urządzenia, które zbyt mocno nagrzało się w słońcu i szybko przywrócono ruch. Nieoczekiwane sytuacje mogą się jeszcze zdarzać, bo cały czas trwa kalibracja systemu monitoringu, ustawianie jego parametrów pod kątem różnych zdarzeń i warunków.

Podczas uroczystego otwarcia Trasy Łagiewnickiej z udziałem przedstawicieli władz miasta, Małopolski i rządu prezydent Krakowa Jacek Majchrowski podkreślał, że inwestycja jest doskonałym przykładem współpracy Krakowa z krajowymi i europejskimi instytucjami finansującymi. Środki na budowę pochodziły nie tylko z budżetu Miasta Krakowa, ale i kredytów z Polskiego Funduszu Rozwoju, Banku Gospodarstwa Krajowego oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego (ten kredyt jest objęty gwarancjami w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych) oraz wsparcia z Funduszu Spójności Unii Europejskiej.

Od 29 sierpnia nowym torowiskiem kursują 3 linie tramwajowe:

- 10, której trasę przedłużono z Łagiewnik do pętli Kurdwanów;
- 11. Jej obecna trasa prowadzi z Małego Plaszowa przez estakadę nad dworcem Kraków Plaszów,

Fot. M. Sobierajski

ul. Nowosądecką, Trasę Łagiewnicką do pętli Łagiewnik i dalej na Czerwone Maki.

- 50, której część kursów nie kończy się na pętli Kurdwanów lecz po pokonaniu Trasy Łagiewnickiej na pętli Łagiewniki.

Dalsze plany

Trasa Łagiewnicka ma ułatwić komunikację między południowymi dzielnicami Krakowa. Jej znaczenie odciążemy w pełni dopiero wtedy, gdy powstaną kolejne odcinki w kierunku Krowodrzy – Trasa Pychowicka i Zwierzyniecka. Obie inwestycje ujęte są w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta z finansowaniem od 2026 r., trwa opracowywanie dokumentacji dla zadania „Budowa Trasy Zwierzynieckiej i Pychowickiej (węzeł „Ofiar Katynia”, węzeł „Ruczaj”)”, w którym największym wyzwaniem będzie przekroczenie Wisły.

Każda z projektowanych tras ma mieć dwie jezdnie po dwa pasy ruchu. W rejonie skrzyżowania Trasy Pychowickiej z ulicą Księcia Józefa planowana jest nowa pętla tramwajowo-autobusowa oraz parking Park and Ride, co będzie oznaczało powstanie torowiska tramwajowego do obecnej pętli Salwator.

Dziś trudno powiedzieć, kiedy miałyby się rozpocząć prace budowlane, a tym bardziej określić perspektywę oddania do użytku całego Ringu Krakowskiego, czyli III obwodnicy biegnącej od ul. Wielickiej przez ul. Nowosądecką, Witosa, Trasę Łagiewnicką i wspomniane dwa kolejne odcinki będące w przygotowaniu.

KRZYSZTOF DULIŃSKI

Fot. P. Kucharski

Fot. P. Kucharski

REKLAMA

pożyczka gotówkowa

RRSO 12,68%
provizja od 0%*

* Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 12,68%, całkowita kwota pożyczki (bez kredytowanych kosztów): 10 000,00 zł, całkowita kwota do zapłaty 12 678,91 zł (oprocentowanie nominalne stałe 11,50 %, całkowity koszt pożyczki 2 678,91 zł (w tym: prowizja 0,00 zł, odsetki 2 583,91 zł, opłata przygotowawcza 95,00 zł), 49 miesięcznych ratach, 48 rat równych w wysokości 256,81 zł, ostatnia 49 rata w wysokości 257,03 zł. Kalkulacja została dokonana na dzień 17.03.2022 r. na reprezentatywnym przykładzie. Powyższa treść nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu Cywilnego. Decyzja kredytowa zależy od indywidualnej oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy.

Promocja ograniczona czasowo więcej informacji w Oddziałach Kasy. Oferta dotyczy pożyczek gotówkowych z kwotą do wypłaty na podstawie umowy w wysokości 5000 zł lub 10 000 zł, lub 15 000 zł, 20 000 zł, 30 000 zł, 40 000 zł lub 50 000 zł.

ODDZIAŁ II Kurdwanów: Kraków, ul. Halszki 1g,
tel. 12 659-43-21; 693-203-07

ODDZIAŁ XVII Bieżanów: Kraków, ul. Ćwiklińskiej 10,
tel. 693-203-117; 663-005-146

Rata stała i opieka ekspertów
przez cały okres kredytowania
Skontaktuj się z nami i poznaj ratę!

www.krakskok.pl

CITO TEST

Pracownia Analiz Lekarskich
os. Piaski Nowe, ul. Łużycka 55

(pawilon usługowo-handlowy, I p.)

przyjmowanie materiału do badań pn. – pt. 8.00 – 12.00
tel. 12 657 54 40 tel. 606 957 723

- Bezbolesne i bezstresowe pobieranie krwi z palca
- Pełny zakres badań krwi, moczu i kału

CENTRUM REHABILITACJI

ul. Wielicka 76, tel. 12 265 70 68

REHABILITACJA DOROŚLI I DZIECI
PSYCHOLOG DZIECIĘCY, PSYCHIATRA DZIECIĘCY
LOGOPEDA

„SPÓŁKA LEKARSKA NA KOZŁÓWCE”

ul. Na Kozłowie 29, tel. 12 658 16 11, 12 658 89 01

KARDIOLOG, OKULISTA

USG: jama brzuszna, tarczyca, piersi

www.przychodnia-zdrowia.pl

tel. 12 658 16 11, 12 658 89 01

ANGIO-OCT

najwyższej klasy aparat

- analiza siatkówki
- ocena przedniego odc. oka
- fotografia dna oka

YAG LASER

- zaćma wtórna
- jaskra

ECHO SERCA

HOLTER EKG i CIŚNIENIOWY

AGAWA BAZELA

ul. Kazimierza Wielkiego 2
32-050 Skawina

telefony całonocowe:

12 276 50 80
602 834 154

Administrator cmentarzy
Parafialnych i Komunalnych

- Własna chłodnia w Skawinie
- Transport krajowy i zagraniczny

- Kremacja zwłok
- Nekrologi - Kwiaty

Kompleksowe
bezpłatne usługi pogrzebowe

OCAL SVOJE WSPOMNIENIA

Prze grywanie wszystkich typów kaset video na DVD,
pendrive lub dysk zewnętrzny w jakości SD, HD i full HD

Prze grywanie kaset magnetofonowych, taśm szpulowych
na CD, MP3 i WAV. Skanowanie slajdów i negatywów.

Prze grywanie starych filmów 8 mm i super 8 mm metodą
skanowania poklatkowego do plików video w jakości HD i full HD
oraz inne usługi

tel. 606 502 502 www.nagrywanie.net.pl

możliwy bezpłatny odbiór od Klienta

ZAKŁAD MECHANIKI POJAZDOWEJ I BLACHARSTWA

tradycja, doświadczenie,
dobra jakość!

Marek i Andrzej
Chlipałowie

WULKANIZACJA
– 607 617 843

Piaski Wielkie
ul. Kijanki 12 a dojazd
od ul. Gwarnej lub Cechowej

12 654 25 35
501 702 688

PROFESJONALNE ROBOTY ZIEMNE

Budowa dróg/utwardzenie terenu • Rozbiórki wyburzenia
Odwodnienie/drenaż/izolacja fundamentów
Podłącza wodno-kanalizacyjne
Usługi minikoparką 5 ton • Usługi wywrotką 4x4 Hds 18 ton
Wywóz ziemi i gruzu z załadunkiem

USŁUGI BRUKARSKIE GRANIT

Układanie kostki granitowej oraz betonowej
Posiadamy własne materiały oraz sprzęt.

e-mail: pkbrukart@gmail.com Kontakt: 665 956 068

NPA
SKAWINA

Boryszew S.A. Oddział
Nowoczesne Produkty Aluminiowe
Skawina

32-050 Skawina, ul. Piłsudskiego 23
www.npa.pl e-mail: info@npa.pl

Pilnie zatrudni:
OPERATORÓW MASZYN
PRODUKCYJNYCH
oraz ŚLUSARZY i ELEKTRYKÓW

w wydziałach produkcyjnych w ruchu ciągłym,
trzymianowym systemie pracy.

Więcej informacji:
tel. 12 276 08 13, 12 276 08 34

LIDER

prawdopodobnie NAJTAŃSZE
UBEZPIECZENIA w Krakowie

Ubezpieczamy majątek, firmy,
życie i zdrowie (OC, AC, NNW, inne) !!!!!

Tylko u nas ubezpieczysz najtaniej,
sprawdź nas, zadzwoń
i zamów kalkulację !!!!!

SUPER PROMOCJE !!!!!

- Zniżki do 60 % i więcej
- Extra rabaty przy pakietach
- Załatwiamy formalności za klienta
- Dodatkowe zniżki w AC i OC

Jesteśmy w programie
CASHBACKWORLD

Wspieramy Fundację Uniwersyteckiego
Szpitala Dziecięcego w Krakowie

Agencja Ubezpieczeniowa LIDER
ul. Adama Bochenka 12c
30-693 Kraków

czynne: pn - pt w godzinach od 9 - 17
telefon: 501-533-226, 12/313-05-59
lider.ocac@gmail.com

SKUP STAREGO DREWNA

Skup stodoł do rozbiórki
Darmowa wymiana desek
Skup starych belek

Za drewno
już rozebrane
i gotowe
do odbioru
płacimy gotówką.
Odbieramy
swoim
transportem.

tel. 781 507 050
www.skupstaregodrewna.pl

Pilnie dla naszych Klientów

POSZUKUJĘ
NIERUCHOMOŚCI
W TEJ OKOLICY

Patrycja Wawrzyniak-Czoch
Twój Agent Nieruchomości

+48 517 685 995

patrycja.wawrzyniak-czoch@indepro.pl

Dodatkowa
opcja

Zapytaj o
szczegóły

 indepro.pl

 fb.com/INDEPRO

OTWARCIE FORTU „BOREK”

Cd. ze str. 1

Samo wydarzenie zorganizowane zostało ze sporym rozmachem, a wszyscy zainteresowani mogli przez cały weekend za darmo skorzystać z wielu atrakcji. Całość rozpoczęła się w sobotę 30 lipca o godzinie 12 oficjalnym otwarciem z udziałem członków grupy rekonstrukcyjnej oraz przedstawicieli władz lokalnych i podmiotów zaangażowanych w rewitalizację fortu.

Po jego zakończeniu na odwiedzających czekały już kuchnia polowa, szpital polowy, punkt werbunkowy do Legionów Polskich, „Legionowa Poczta Polowa” czy wystawa sprzętu polowego. Ciekawym urozmaicheniem był również pokaz mody „La belle époque” – z przełomu XIX i XX wieku. W międzyczasie można było wziąć udział w zajęciach pokazowych z oferty kulturalnej Fortu „Borek” – filii Centrum Kultury Podgórze, takich jak warsztaty plastyczne, wokalne i modelarskie dla dzieci czy zumba i pilates dla dorosłych.

Zainteresowani aspektem historycznym mogli wysłuchać wykładu „Fort 52 Borek – od fortu dwuwałowego

do centrum kultury”, który poprowadził dr Krzysztof Wielgus. Dostępne było również zwiedzanie fortu w grupach z przewodnikiem. Od godziny 17 wydarzenie zmieniło charakter na bardziej imprezowy za sprawą koncertu zespołu D-MOL, prezentującego argentyńskie tango elektroniczne. Po nim odbyła się jeszcze potańcówka z Biblioteką Polskiej Piosenki.

W niedzielę 31 lipca nastąpił dalszy ciąg atrakcji – zorganizowano piknik rodzinny, podczas którego nie zabrakło różnych animacji dla najmłodszych (fotobudka, dmuchańce, malowanie twarzy, bańki mydlane). Teatr Trip

zaprezentował spektakl dla dzieci „Pan Antenka i srebrny kubraczek”, odbyła się gra terenowa „Na tropie tajemniczego F52”, podobnie jak dzień wcześniej można było także zwiedzać fort z przewodnikiem. Całość zakończyła się koncertem zespołu Słowianki „Słowiańska krew”.

W ten sposób Fort „Borek” stał się siedzibą filii Centrum Kultury Podgórze oraz Biblioteki Polskiej Piosenki. Od 1 września można zapisywać się na zajęcia or-

ganizowane tu w roku kulturalnym 2022/2023. Więcej informacji na stronie internetowej Centrum Kultury Podgórze oraz w mediach społecznościowych (Centrum Kultury Podgórze – Fort Borek).

Tekst i zdjęcia: BARBARA BĄCZEK

REKLAMA

grupa.pro www.grupa.pro

Kupię
mieszkanie 40 m²
w Wieliczce.
Zapraszam do kontaktu.
tel. 502 714 706
Anna Ziernicka

świat roślin **ul. Wielicka 115**
kreacje ogrodowe **Kraków**

Wyjątkowe odmiany róż i krzewów
Drzewka owocowe • Usługi ogrodnicze
Hortensje • Byliny • Krzewy ozdobne

USŁUGI OGRODNICZE

sklep: 12 655 44 55 • usługi: 692 727 168
www.swiat-roslin.com.pl biuro@swiat-roslin.com.pl

PRALNIA DYWANÓW

“PERS”

ZADZWOŃ
691 016 606
PRZYJEDZIEMY PO TWÓJ DYWAN

WYPIERZEMY I ODWIEZIEMY CZYSTY SUCHY I PACHNĄCY ŚWIEŻOŚCIĄ

- OBSZYWANIE
- OZONOWANIE
- USUWANIE ZAPACHÓW
- PRANIE TAPICERKI MEBLOWEJ I WYKŁADZIN

32-020 WIELICZKA TRĄBK 366A
www.czyszczeniekrakow.pl
info@czyszczeniekrakow.pl

MASAŻE

Oferuję
**masaż – leczniczy,
leczniczo-relaksacyjny
z elementami
terapii manualnej.**

Jestem technikiem
masażystą po studium
masażu dla osób
niewidomych
i niedowidzących oraz
licencjonowaną
fizjoterapeutką.
Mam wieloletnie
doświadczenie.

Tel. 502 658 223

REKLAMA w WIADOMOŚCIACH

Miejsce na Twoją reklamę

Zadzwoń! 609 124 222

PAMIĄTKI MAMY TYLKO NA CHWILĘ

- To, co zostało nam udostępnione przez potomków dawnych ziemian, jest niezwykle – przekonuje w rozmowie z „Wiadomościami” MELANIA TUTAK – muzealnik, kustosz, kierownik Muzeum Podgórze, pomysłodawczyni i kurator wystawy „Stał dwór szlachecki” oraz autorka jej scenariusza.

Maria Fortuna-Sudor: – Pani Kustosz, skąd pomysł na wystawę „Stał dwór szlachecki”?

Melania Tutak: – Muzeum Podgórze od początku swej działalności realizuje misję opowiadania historii całej prawobrzeżnej części Krakowa, czyli dawnej wielkiej dzielnicy Podgórze. Historie tych miejsc są dla nas ważne i traktowane na równi z dziejami Wolnego Królewskiego Miasta Podgórze. Myśląc o wystawie „Stał dwór szlachecki”, początkowo planowałam opowiedzieć o wszystkich dworach dzisiejszej prawobrzeżnej części Krakowa, ale trudno w krótkim czasie zbadać i przypomnieć historię blisko 20 miejsc. Stąd pomysł, aby wybrać reprezentację i pokazać dzieje zachowanych budynków, ich byłych i obecnych właścicieli. Roli, jaką te miejsca pełnią, do kogo należą, czy są dostępne. Od początku wiedziałam, że na pewno wystawa zaprezentuje historię dworu na Woli Duchackiej, a to w związku z działaniami zaprzyjaźnionego z muzeum Stowarzyszenia Przyjaciół Woli Duchackiej i historii związanych nie tylko z rodziną Bemów. Później pojawiły się pomysły dotyczące dworów i pałaców w Bieżanowie, Prokocimiu i Piaskach Wielkich. Jednym z najważniejszych kryteriów doboru były istniejące ślady przeszłości, a ponadto obecność depozytariuszy pamięci. To – obok byłych właścicieli – osoby, dla których te miejsca są ważne dzisiaj i to z różnych powodów. Oni dbają o nie bez względu na to, czy są związani z tym miejscem historią swojej rodziny, czy nie.

– Łatwo było ich pozyskać do współpracy w realizacji tego projektu?

– To jedna z największych wartości tej wystawy, współtworzonej bardzo demokratycznie przez osoby i działające na tamtych obszarach organizacje: Towarzystwo Przyjaciół Prokocimia, Stowarzyszenie Przyjaciół Woli Duchackiej, Gospodarne Osiedla Razem Piaski Wielkie i Piaski Nowe, w osobie nadzwyczajnej p. Ewy Gaj. W Bieżanowie współpracowałam z mieszkańcami; p. Stanisławem Kumonem, p. Marią Bicz – Suknarowską oraz z Centrum Kultury Podgórze. Współpraca z nimi była czystą przyjemnością. Ich wiedza, chęć pomocy są absolutnie nieocenione.

– Na ile ta współpraca będzie kontynuowana?

– Jestem pewna, że będzie trwać. To nie tak, że współpracujemy tylko w związku z wystawą i potem rozchodzimy się do swoich zajęć. Ta aktywność ma wspólny mianownik – dziedzictwo. Poza tym zaprzyjaźniliśmy

się, a przyjaciele są dla siebie wsparciem, inspiracją i mam nadzieję, że między tymi osobami i instytucjami, a Muzeum Podgórze taka przyjaźń będzie trwała. Nawiązaliśmy współpracę ze wspianymi ludźmi, pasjonatami, niezwykle oddanymi sprawie, znającymi temat. Jestem pełna podziwu dla ich wiedzy, dla ogromu pracy, jaką wykonali dla zachowania lokalnego dziedzictwa. To jest takie sprzężenie zwrotne; oni dają, my dajemy i z tego powstaje choćby taka wystawa – ważna, pełna pięknych przedmiotów i treści.

– Jak potomkowie mieszkańców dworów i pałaców, których historie prezentuje wystawa, odnieśli się do projektu?

– Z pełnym entuzjazmem. Bardzo nam dziękowali za to, że zajmujemy się tak ważnym dla nich tematem – historią ich rodzin. To był powrót do przeszłości, czasem bolesny. Na nowo włączały się emocje, ale też przywołano mnóstwo zabawnych anegdot, opowieści pełnych świata, którego już nie znamy, który zapewne dziś nie do końca byłby zrozumiany. Wystawa stała się też miejscem, gdzie podczas wernisażu spotkali się depozytariusze pamięci – czyli ci wszyscy, którzy opiekują się prezentowanymi miejscami, z rodzinami, których przodkowie byli właścicielami dawnych podkrakowskich wsi. To były niezwykle chwile.

– Na wystawie znajduje się wiele bardzo osobistych pamiątek. Jak udało się je zgromadzić, pozyskać?

– Prezentowane eksponaty, to bardzo często pamiątki rodzinne. Dotrzeć do nich było bardzo trudno i nietrudno. Najtrudniej było rozpocząć tę drogę, ale gdy otworzyły się przede mną jedne drzwi, to tak jakby otworzyły się wszystkie. Miałam do dyspozycji archiwum, pamięć. Moją pracę wspierały życzliwość i zaufanie. Oczywiście, pamiątki mamy tylko na chwilę, bo dla rodzin są one bezcenne. Przedmioty mają ogromną wartość emocjonalną, często artystyczną. Jest ich niewiele, bo też mało się zachowało. Teraz my je mamy, chuchamy i dmuchamy na nie, otaczamy je opieką. Pokazujemy wszystkim, aby nacieszyć oko i spróbować sobie wyobrazić, jak mogło wyglądać życie w tych dworach, pałacach, jakie miało barwy, zapachy, kształty. Cieszymy się, że możemy do lutego je prezentować i o nich opowiadać.

– A kto jest adresatem tej wystawy?

– Adresatów wystawy jest wielu. Po pierwsze, wszyscy krakowianie, ale szczególnie mieszkańcy tych dzielnic, których historie opowiadamy. Chcemy, aby dowiedzieli się czegoś o sobie. Mieszkający tu od pokoleń mają okazję przypomnieć sobie opowieści dziadków. Często okazuje się, że w ich rodzinach były osoby pracujące we dworze. A dla nowych mieszkańców, którzy przyjechali do tych miejsc, wystawa stwarza możliwość poznania dziejów tego miejsca, a przy okazji – konstruowania własnej tożsamości, odnalezienia się w nowym środowisku, wrastania w nie. Ta świadomość historii miejsca może się stać budulec łączącym lokalną społeczność. Drugą grupę stanowią potomkowie ziemian. Ci, z którymi mieliśmy kontakt, zaprosili swoje rodziny, a są one często bardzo rozbudo-

Wystawa „Stał dwór szlachecki”

Kuratorka: Melania Tutak

Miejsce: Muzeum Podgórze,

ul. Bolesława Limanowskiego 51, tel. 12 396 81 01

Czas trwania: 17 czerwca 2022 – 12 lutego 2023 r.

Godziny otwarcia:

środa – niedziela, godz. 10:00 – 17:00

wane. Dzięki wystawie mogli się spotkać, dowiedzieć się czegoś więcej o sobie. Czekamy także na młodych ludzi, chcemy im opowiedzieć historię nawiązującą nie tylko tytułem do „Pana Tadeusza”. Przypomnieć losy tych, którzy tworzyli kiedyś naszą historię i są częścią naszej tożsamości.

Historie, które prezentujemy, są zaledwie komunikatem, sygnałem dla badaczy, historyków do podjęcia pracy nad dogłębnym poznaniem dziejów nie tylko czterech prezentowanych dworów, ale także tych kilkunastu pozostałych. Ta historia ma wciąż wiele białych plam. Znakiem byłoby je kiedyś zapelnienie wiedzą... Wystawa ma też aspekt interwencyjny – wołamy, aby ocalić to, co jeszcze da się ocalić. Mam tu na myśli Wolę Duchacką, gdzie jest dwór – fantastyczne miejsce, które mogłoby tętnić życiem. Gdzie lepiej uczyć o dziedzictwie, o przyrodzie, o tożsamości niż we dworze znajdującym się w środku dawnego dworskiego parku? To wreszcie uświadomienie obecnym właścicielom takich miejsc, aby spojrzeli na nie z ogromną troską i świadomością o to dziedzictwo zadbać.

– Wystawa została otwarta przed wakacjami. Cieszy się zainteresowaniem?

– Tak! I w „Księdze pamiątkowej” zbiera komplementy. Ogromnym powodzeniem cieszą się wydarzenia, które towarzyszą wystawie – szczególnie wycieczki prowadzone wspólnie przeze mnie i członków stowarzyszeń, mieszkańców. To wystawa, którą każdy jakoś osobiście odbiera, przeżywa, uruchamiając swoją wrażliwość i wyobraźnię. Usiłujemy złożyć w całość z powidoków, fragmentów wspomnień, dokumentów, wreszcie przedmiotów, ten świat przeszłości. Możemy go doświadczyć, przykładając do wydarzeń współczesnych – mamy wokół

siebie Ukraińców, którzy swoje życie, rodziny, dziedzictwo musieli spakować w walizkę i uciekać. Ich dziedzictwo jest teraz niszczone, deptane, ich los nie zależy w pełni od nich...

Świat dawnej, ziemiańskiej Polski to nie są jacyś „oni”, to jest część tożsamości Krakowa, to rozproszone znaki szczególne, z których powstaje rysopis współczesnego poczucia przynależności.

Rozmawiała: MARIA FORTUNA-SUDOR

Zdjęcia: Paweł Kubisztal

Od redaktora:

Długo czekaliśmy na tę wystawę. Warto było! Jest niezwykła, robi wrażenie! Byłem na jej uroczystym otwarciu, a potem na kuratorskim oprowadzaniu. Wystawione artefakty są wyjątkowe, rodzinne, osobiste. Są bezcenne.

Dawniej szlacheckie dwory stanowiły lokalne centrum, w którym skupiały się pokoleniowe pamiątki, stanowiły także centra aktywności gospodarczej i społecznej, kształtowały obraz najbliższej okolicy, integrowały ją. Co ważne, stanowiły źródło i siłę polskiej tradycji, dziedzictwa, tożsamości i patriotyzmu.

Zachęcam do obejrzenia tej wyjątkowej wystawy, która wymagała ogromu pracy. Dziękuję tym, którzy ją wzbogacili o własne rodzinne pamiątki.

JAROSŁAW KAJDAŃSKI

SAMORZĄDOWE MEDIA

Jakiś czas temu przez media społecznościowe przewinął się temat samorządowych mediów, które zdaniem ich autorów i urzędników spełniają kryteria mediów z ich atrybutami, jak niezależność. Są to gazetki miejskie, dzielnicowe, portale, telewizje itp. Gazetki zawsze bezpłatne i drukowane w ogromnych ilościach. Drukowane za publiczne pieniądze, czyli pieniądze samorządowego podatnika.

Mam inne zdanie na ten temat, poparte doświadczeniem dziennikarskim i redaktorskim. Otóż media, w których dziennikarzami i redaktorami są urzędnicy nie spełniają wymaganych kryteriów, mimo iż pozują na coś innego, są to tylko i wyłącznie biuletyny informacyjne, często pełniące rolę tub propagandowych, ich publiczności to rzecznicy prasowi danego urzędu.

Poparłem to takimi argumentami: „Samorządy nie powinny wydawać własnych gazet” - taką wspólną opinię wydała w roku 2009 Helsińska Fundacja Praw Człowie-

ka oraz Izba Wydawców Prasy. Obie organizacje uznały, że nie należy łączyć funkcji biuletynu informacyjnego z zadaniami niezależnej prasy.

Rzecznik Praw Obywatelskich Marcin Wiącek zwrócił się do wicepremiera, ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego o rozważenie zmian prawnych dotyczących wydawania gazet przez jednostki samorządu terytorialnego.

RPO podkreślił, że interweniuje w tej sprawie od 2016 roku. Przypominał, że 28 września 2017 r. podsekretarz stanu w MKiDN Paweł Lewandowski zapewnił, iż kwestia zostanie poruszona w dyskusji o zakresie nowelizacji ustawy Prawo prasowe z 1984 r. Wskazywał wówczas, że godne rozważenia byłoby wprowadzenie nowych regulacji, które wzmocniłyby pozycję prasy lokalnej, niezależnej od jednostek samorządu terytorialnego. Jednak niespełna rok później resort kultury poinformował rzecznika, że sprawy

te nie były jeszcze poruszane w ramach prac urzędu i nie znajdują się one wśród priorytetów legislacyjnych MKiDN.

Marcin Wiącek uważa, że problem wydawania prasy przez samorządy wciąż jest aktualny, na co wskazywać ma m.in. liczba skarg kierowanych w tej sprawie przez redaktorów lokalnych tytułów prasowych. W swoim piśmie do wicepremiera Piotra Glińskiego przypomina, „że wydawanie prasy przez jednostki samorządu terytorialnego niesie (...) ryzyko zaburzenia funkcji mediów w społeczeństwie demokratycznym, jaką jest sprawowanie społecznej kontroli nad działaniem władz na szczeblu centralnym i lokalnym. Wiąże się to ze strukturalnym problemem zaburzenia konkurencji na lokalnych rynkach mediów i informacji, który polega na znaczącym utrudnieniu sprawnego funkcjonowania mediów niepublicznych, a w związku z tym ograniczeniu w korzystaniu z wolności prasy i innych środków społecznego przekazu określonej w art. 14 Konstytucji RP.”

JAROSŁAW KAJDAŃSKI

Źródło: portal sdp.pl 11 sierpnia 2022 r.

Od redaktora

Trzy grosze

OSY. W wiacie przystanku autobusowego na Woli Duchackiej sporo osób, głównie dzieci z opiekunami. Nadeszły chyba od strony Przytuliska na Malborskiej albo z hotelu Gościniec. Autobusy w okresie wakacyjnym jeżdżą rzadko. Znalazłem jedno miejsce na ławce, usiadłem z brzegu. Dzieci z Ukrainy, 7-10 lat, do tego nastoletnia dziewczyna i chłopak. Są pod opieką Polaków - dwóch młodych dziewczyn i starszego chłopaka. Jedna z opiekunek mówi do drugiej o nazaretankach, chyba się nie znają. - Mówię ci, jest taka jedna siostra, nie rozmawiałam z nią, ale jest niesamowita, taka bije z niej energia... - Liderka grupy mówi, że jadą do zoo. Dodatkowo pójść do małego zoo, gdzie można podejść do zwierząt i dać im karmę. Wymienia nazwy zwierząt, a dzieci powtarzają polskie nazwy. - Trzeba zachować ostrożność, powiemy im o zasadach przed wejściem. - Organizują się, pytają kto ma legitymację, kto ma ulgę, opiekun będzie

REKLAMA

kupował bilety w autobusie. Na przystanku stoi przy nim ten nastolatek w okularach. Nastolatka trzyma się z boku. Dzieci hałasują, rozmawiają, do liderki przytula się dziewczynka. Wszyscy mają kolorowe plecaczki. Dzieciom trudno wysiedzieć, wiercą się i chodzą z miejsca na miejsce. Wśród ich najbardziej aktywna jest Oksana. Czekamy w upale. Do kosza na śmieci obok mnie trafiają opakowania po napojach. Po chwili zaczynają latać osy. Oksana je zauważa i podchodzi z dystansem, ostrzegana przez opiekunkę. Jak to u dzieci, kusi ją ta sytuacja i podchodzi do kosza w bliskiej odległości ode mnie. Uśmiecham się do niej. Wykrzywia twarz, odpowiada mi grymasem osy. Podjeżdża autobus.

RAJ. Siedzimy w wiacie na przystanku autobusowym na pograniczu Krakowa, przedpołudniowy skwar, żar leje się z nieba, dwie kobiety i ja, częstotliwość komunikacji wakacyjna. - Raz jeden nie przyjechał w ogóle, a raz przyjechał minutę przed czasem i kobieta nie pojechała, choć była punktualnie, kierowca powinien poczekać na przystanku, tak jeżdżą - opowiada starsza, młodsza się przysłuchuje. - Widziałam taki film, piękny, pokazywał całe łąki różnokolorowych maków, nie pamiętam, gdzie to było, maki nie tylko czerwone, ale też białe, niebieskie... - zamilkła,

to zrobiło wrażenie. A ja słyszałam - dodaje młodsza - że wszystkie kwiaty, tylko kwiaty są przeniesione z raj. - Kobiety też są z raj - wtrącam nieproszony. Chwila konsternacji. - Ale się panu udało, mężczyźni też są z raj - śmieją się obie. Nadjeżdża autobus, dla mnie to dobra okoliczność, bo podszedłem na przystanek nie znając rozkładu.

BUKIET. Zasuwałam spiesźnie chodnikiem spacerowym. Tak to sobie wyobrażam. Jak to wygląda w realu, wołę nie wiedzieć. A tu z niewielkiej skarpy schodzi mężczyzna z bukietem kwiatów łukowych, tak pięknym, że zatrzymałem się i pochwalilem. Zerwał je przed chwilą, bukiet w barwach sierpniowych, słoneczny, bezpretensjonalny, takie lubię. Mężczyzna w moim wieku albo niewiele starszy, ciemne okulary i czapka na głowie. Wszedł na chodnik zadowolony. - To dla laboratorium. - Będzie się podobało - zapewniam. - Wie pan, zanosilem kwiaty na cmentarz, róże zanosilem i paliłem znicze. Ale je kradli, zanim wyszedłem z cmentarza. Takie czasy. - Zadarł nogawkę i pokazał mi nogi. - To chemia... - Wróciłem na mój kurs spacerowy. - Życzę zdrowia! - Mam przed oczami obraz tego człowieka z bukietem kwiatów, zdjęcia nie zrobiłem.

JAROSŁAW KAJDAŃSKI

zabka

**Atrakcyjny
biznes
w Twoim
mieście?**

**Osiągnij
20 000 zł
przychodu
miesięcznie ***

*Ponad 76% Franchyzobiorców osiągnęło 20 tys. zł lub więcej przychodu miesięcznie w okresie 01-03.2022 r. Więcej na www.zabka.pl/franczyza.

tel. 663 496 275

O biznesie myślimy tak jak TY

SZCZEGÓŁY NA:
PODGORZE.PL

PROGRAM:

**XXI
POD-
GOR-
SKIE
DNI
OTWARTYCH
DRZWI**

**23-25
WRZEŚNIA
2022**

POŁĄCZENI DZIEDZICTWEM

PATRONAT: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowy Instytut Dziedzictwa

ORGANIZATOR: PODGORZE.PL STOWARZYSZENIE

PARTNERZY: DZIELNICA XIII PODGÓRZE, CENTRUM KULTURY PODGÓRZA

PATRONI MEDIALNI: WIADOMOŚCI, TVP3 KRAKÓW

Pod patronatem medialnym „WIADOMOŚCI”

STOWARZYSZENIE PODGORZE.PL ZAPRASZA NA WIELKIE ZWIEDZANIE PODGÓRZA – XXI PODGÓRSKIE DNI OTWARTYCH DRZWI (23-25 WRZEŚNIA) W RAMACH EUROPEJSKICH DNI DZIEDZICTWA. W TYM ROKU TEMAT PRZEWODNI BRZMI: „POŁĄCZENI DZIEDZICTWEM”.

Dziedzictwo to źródło naszego działania i nieustająca inspiracja. To wartość, wokół której budujemy nasze myślenie o wspólnej przestrzeni, o społeczności i kulturze. Prześnię dziedzictwa wspaniale jest dzielić z innymi, patrzeć na nie z różnych punktów widzenia, interpretować na wiele sposobów, wpłatać w nie nić własnej opowieści. Wtedy dziedzictwo nas łączy. Sumą takiego sojuszu jest tegoroczna edycja Podgórskich Dni Otwartych Drzwi. Oddajemy do Państwa rąk różnorodną opowieść o Podgórzu i jego dziedzictwie.

W programie znalazły się miejsca obecne od samego początku – jak pracownia polzotnicza Ossolin Art, ale i takie, które z różnych względów otwierają swoje drzwi tylko raz lub kilka razy. Nie zabranie też nowym miejsc, jak Lokal Targowa 2, gdzie przypomnimy postać Feliksa Dziuby.

W ciągu dotychczasowych 20 edycji w programie PDOD znalazł się blisko 200 obiektów i setki autorskich spacerów, które zabrały uczestników w najmniej odkryte zakątki Podgórza. Niezmiennie cieszą nas zachwyty uczestników nad odkrytymi miejscami, nowe znajomości i nowe historie, które dzięki nim zostaną napisane. Bo odkrycia czekają za rogiem, za każdymi otwartymi drzwiami.

Podgórskie Dni Otwartych Drzwi mogą odbywać się tylko dzięki pasjonatom, którzy poświęcają swój wolny czas na przygotowanie wydarzeń oraz właścicielom obiektów, którzy godzą się zaprosić odwiedzających.

Pełny program XXI PDOD zostanie opublikowany w sobotę, 17 września, wtedy też będą dostępne wejściówki do kilku wybranych miejsc. Zapraszamy już teraz!

Rozpoczynamy w piątek 23 września o godz. 17.30 przy dawnej wozowni Jerzmanowskiego, dziś kościele św. Mikołaja z Tolentino, ul. Górników 27.

Za patrona tegorocznej Inauguracji wybraliśmy Erazma Jerzmanowskiego – postać, która zapisała jedną z najpiękniejszych kart w historii Prokocimia i tym samym prawobrzeżnego Krakowa. Człowieka, dla którego dziedzictwo, kultura i filantropia były filarami życia i działania. Podążając za tematem tegorocznego święta – „łączy nas dziedzictwo”, łączymy siły z organizacjami, instytucjami i osobami, które dziedzictwo interesuje, inspirowe i które z dziedzictwem pracują. Zatem wraz z Muzeum Podgórza i wystawą „Stał dwór szlachecki”, Towarzystwem Przyjaciół Prokocimia oraz Młodzieżowym Domem Kultury im. K. I. Gałczyńskiego i zakonem augustianów w Prokocimiu zapraszamy wszystkich na Inauguracyjny spacerowy wieczór w parku i pałacu w Prokocimiu. Tomasz Ścieżor wraz z Melanią Tutak opowiedzą Państwu o historii pałacu Wodzikich i Jerzmanowskich, być może nawet uda nam się dostać do środka i zobaczyć słynną salę balową Wodzikich. W budynku dawnej siedziby Towarzystwa Szkół Ludowych, dziś domu kultury im. K. I. Gałczyńskiego, dzięki opowieści Grażyny Fijałkowskiej dowiemy się, dlaczego Erazma Jerzmanowskiego nazwano polskim Noblem. Pani Teresa Grzybowska, dyrektorka domu kultury, zaprosi nas do Izby Pamięci Prokocimia.

MODA NA JESIEŃ 2022

Jesień już za pasem, więc to ostatni dzwonek na przegląd i skompletowanie jesiennej garderoby. W tym sezonie możemy przebiegać w energetycznych kolorach, takich jak soczysta zieleń, fuksja, kobalt, lawenda, oczywiście czerwień, pomarańcz i żółty, ale także postawić na zmysłowy beż czy przytulny karmel. Oczywiście czern i biel, jako ponadczasowa klasyka, także wchodzi w grę. Tej jesieni warto zaopatrzyć się także w oversizowy (czyli większy co najmniej o rozmiar) płaszcz, tweedową marynarkę czy w spodnie biodrówki. I jak zawsze, także w tym sezonie, możemy spodziewać się powrotu do ponadczasowej historii mody.

Tym akcentem będzie ulubiona tkanina Coco Chanel czyli tweed. Gruby, wykonany z wełny materiał, był właśnie znakiem rozpoznawczym kultowych garsonów, które do dziś są znakiem rozpoznawczym domu mody Chanel. Ciepły tweed jest idealny na jesień, a w dodatku dodaje dużo kobiecości paniom, jak również sprawdza się w przypadku męskiej elegancji. Nie bez przyczyny tweedowe marynarki stały się bardzo popularne wśród brytyjskiej śmietanki profesorskiej. Zresztą wygodny i bardzo trwały tweed był najpierw domeną męskich strojów, by za sprawą wyemancypowanej Coco Chanel trafić do mody damskiej. Ten elastyczny, najczęściej pokryty w jodełkę materiał, prezentowany był już w chyb wszystkich barwach w formie płaszczy, kostiumów czy garniturów. Bez takiego choćby akcentu nie obejdziemy się także tej jesieni.

Co ciekawe, podobno nazwa „tweed” pochodzi od błędu językowego, który popełnił pewien szkocki sprzedawca, sugerując się szkocką rzeką o takiej właśnie nazwie. Dziś najbardziej szlachetna odmiana tej tkaniny

to tak zwany Harris Tweed, której nazwa pochodzi od wyspy Harris, gdzie produkcja odbywa się ręcznie i używa się przy niej tylko naturalnych składników.

Kolory tej jesieni

Oczywiście jak co roku do łask wraca kolor karmelowy, który najbardziej okazałe prezentuje się w przypadku płaszczy – damskich i męskich. Ten elegancki kolor nigdy nie wychodzi z mody, ale to właśnie jesienią najlepiej można wydobyć jego walory. Ciepły brąz nie tylko wprowadzi nas w lepszy nastrój w pochmurne dni, ale pasuje też do osób o ciepłej i zimnej karnacji, brunetów,

szatynów czy blondynów. Jeżeli jednak nie mamy w szafie takiego karmelowego płaszcza, tę wyjątkową barwę mogą mieć tylko spodnie, buty czy torebka i już w ten sposób nabierzemy modnego jesiennego wyglądu.

Ponieważ jednak najważniejsze jest, aby nie być ubranym modnie, tylko czuć się swobodnie i pięknie w wybranej kreacji, dlatego też drugą jesienną alternatywą jest beż, dodający kreacji delikatności i prestiżu. Beżowe i modne są w tym sezonie wełniane swetry i cardigany, szczególnie z charakterystycznym „babcinym spłotem”, często z szerokimi rękawami i dużymi drewnianymi guzikami. I oczywiście dla zwolenników bardziej zdecydowanych barw, projektanci mody pozostawili bardzo wyraziste barwy, takie jak czerwień czy fuksja, kobalt czy pomarańcz. W tak żywiołowych barwach każdy wprowadzi się w gorący nastrój.

Więcej luzu

Kolejnym trendem, który pojawił się stosunkowo niedawno, a jesienią sprawdzi się doskonale, jest odzież w stylu oversize, która sprawia wrażenie za dużej. W tym stylu mogą być utrzymane płaszcze, spodnie, bluzy czy swetry. Dzięki większemu rozmiarowi dają większą swobodę ruchu, a także umożliwiają tzw. ubiór na cebulkę. I oczywiście kryją wszelkie niedoskonałości figury. W tym trendzie sprawdzą się także peleryny i narzutki.

Na drugim biegunie znajdują się ubrania, które podkreślą zgrabną sylwetkę. Dopasowane marynarki i topy, spódniczki mini, ale także gorsety i spodnie z niskim stanem odsłaniające brzuch to z pewnością propozycje na cieplejsze dni lub wyjścia na imprezę. Do łask powracają także skóra, a więc długie skórzane płaszcze, obcisłe skórzane spodnie, krótkie spódniczki, czy elementy skórzane wykorzystane jako element ozdobny stroju.

Jeżeli chodzi o wzornictwo, to preferowane są jednokolorowe tkaniny, ewentualnie drobne i nie rzucające się w oczy wzory. Dobrze widziane będą monochromatyczne kreacje, utrzymane w jednej barwie kostiumy czy sety, ale także przełamanie spokojnej klasyki jakimś mocnym, energetyzującym i dodającym pazura akcentem.

AUTORKA: PAULINA POLAK

„WIADOMOŚCI”: tel. kom. 504 853 960, e-mail: wiadomosci.krakow@wp.pl, www.wiadomoscipodgorze.pl

Redaktor naczelny: Jarosław Kajdański. Stali współpracownicy: Barbara Bączek, Krzysztof Duliński, Maria Fortuna-Sudor, Paulina Polak.

Redaktor techniczny: Jarosław Jagła, Wojciech Jelonek. Reklama: Maria Miśkiewicz tel. 609 124 222. Dystrybucja: Bogusław Frączek.

Wydawca: „ARGO”. Druk: LEYKO, Kraków, ul. Romanowicza 11, tel. 12 656 44 87. Nakład: 7 000 egz. bezpłatnych.

Redakcja zastrzega sobie wszystkie przysługujące jej prawa, w tym do skracania tekstów i zmiany ich tytułów oraz nieponoszenia odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. PL ISSN 1507-6105